

مۇندەر رىجە

بىرىنچى باب	شەرقىي ئىران ۋە سامانىلار سۇلالىسى	.....
1	بۆلۈم تاھىرىلار سۇلالىسى	1
1	بۆلۈم سەفوارىيە سۇلالىسى	2
6	بۆلۈم سامانىلار سۇلالىسىنىڭ تىكلىنىشى	3
12	بۆلۈم گۈللىنىش دەۋرىدىكى سامانىلار سۇلالىسى	4
18	بۆلۈم سامانىلار سۇلالىسى بىلەن جۇڭگۇنىڭ	5
30	مۇناسىۋىتى	.....
6	بۆلۈم سامانىلار سۇلالىسى دەۋرىدىكى ئوتتۇرا	.....
44	ئاسىيانىڭ ئېقىتسادى	.....
55	بۆلۈم سامانىلار سۇلالىسى دەۋرىدىكى ئوتتۇرا	7
55	ئاسىيانىڭ مەدەنىيەتى	.....
81	بۆلۈم سامانىلار سۇلالىسىنىڭ زاۋاللىقا يۈزلىنىشى	8
90	ئاسىيا	.....
1	بۆلۈم قاراخانىلار سۇلالىسىنىڭ غەربىي تارمۇقدىنىڭ	1
91	ئاسىيادىكى ھۆكۈمرانلىقى	.....
109	بۆلۈم غەزنهۋىيلەر سۇلالىسى	2
119	بۆلۈم ئوغۇزلار ۋە سالجۇقىلار سۇلالىسى	3
134	بۆلۈم 11 - ئەسەردىكى ئوتتۇرا ئاسىيا مەدەنىيەتى	4

ئۈچىنجى باب	خارەزمشاه سۇلاالىسى ۋە قارا قىتانلار
148	
1	بۆلۈم خارەزمشاه سۇلاالىسىنىڭ بارلىققا كېلىشى
148	ۋە گۈللەنىشى
2	بۆلۈم ئوتتۇرا ئاسىيانىڭ قارا قىتانلارغا بېقىندى
157	بولۇپ قېلىشى
3	بۆلۈم خارەزمنىڭ كۈچلۈك دۆلەت بولۇپ شەكى.
171	لىنىشى ۋە گور سۇلاالىسى
4	بۆلۈم كېيىنكى مەزگىلىدىكى قارا قىتانلار ۋە خارەزمشاه
177	
5	بۆلۈم قارا قىتانلار دەۋرىدىكى ئوتتۇرا ئاسىيا ...
192	
6	بۆلۈم قارا قىتانلارنىڭ ھالاك بولۇشى ...
205	

تۆتسىنجى باب	موڭغۇللارنىڭ ئوتتۇرا ئاسىيانى ئىستېلا
224	قىلىشى
1	بۆلۈم كۈچلۈكىنىڭ مەغلۇبىيىتى
224	
2	بۆلۈم موڭغۇللار بىلەن خارەزمشاه ئوتتۇرسىد.
229	دىكى توقۇنۇشنىڭ سەۋەبى
3	بۆلۈم موڭغۇللارنىڭ ئوتتۇرا ئاسىيانى ئىستېلا
238	قىلىشى
4	بۆلۈم يوللىغ چۈسەي بىلەن راهىب چىو چۈجى
259	ئوتتۇرا ئاسىيادا
5	بۆلۈم چىڭىزخاننىڭ ئوغۇللىرىغا سۇيور غاللىق زېمىن بۆلۈپ بېرىشى
267	

بەشىنجى باب	چاغاتاي خانلىقى بىلەن موڭغۇللار
273	ھۆكۈمرانلىقىدىكى ئوتتۇرا ئاسىيا
1	بۆلۈم ئوغىدا ياخ دەۋرىدىكى ئوتتۇرا ئاسىيا ...
273	

2 - بۆلۈم مەھمۇد تارابىي قوزغىلىڭى 288	ئالىنچى باب يۈهن سۇلالسى دەۋرىدىكى ئوتتۇرا ئاسىيا 330
3 - بۆلۈم كۆيۈكخان دەۋرىدىكى ئوتتۇرا ئاسىيا ... 294	1 - بۆلۈم قۇبلايخانىڭ يۈهن سۇلالسىنى قۇرۇشى ... 330
4 - بۆلۈم مۆڭكۈخان دەۋرىدىكى ئوتتۇرا ئاسىيا ... 307	2 - بۆلۈم قايىدو ، دۇۋا توپلىڭى 343
	3 - بۆلۈم ئوگىدai خانلىقىنىڭ مۇنقرىز بولۇشى ۋە يۈهن سۇلالسىنىڭ كېينىكى مەزگىلىدىكى چاغاتاي خانلىقى 365
	4 - بۆلۈم ئىبىنى باتۇته ۋە ئالماقلقىكى خىرسەتىيان دىنىي مۇرتىلىرى 389
	5 - بۆلۈم چاغاتاي خانلىقىنىڭ بۆلۈنۈشى 396
	يەتنىنچى باب تېمۇريلەر ئىمپېرىيەسى ۋە ئوتتۇرا ئاسىيا 417
	1 - بۆلۈم تېمۇرنىڭ باش كۆتۈرۈپ چىقىشى 417
	2 - بۆلۈم تېمۇرنىڭ ماۋرائۇنەھەرنى بىرلىككە كەل تۈرۈشى 422
	3 - بۆلۈم تېمۇرنىڭ سىرتقا قارىتا ئىستېلاچىلىقى ۋە كېڭەيمچىلىكى 436
	4 - بۆلۈم تېمۇرنىڭ مىڭ سۇلالسى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى 481
	5 - بۆلۈم تېمۇر دەۋرىدىكى ئوتتۇرا ئاسىيانىڭ ئەق تىساد ۋە مەدەنىيەتى 498
520	سەككىزىنچى باب ھىرات دۆلىتىنىڭ جۇڭگو بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى 888

- 1 - بۆلۈم تېمۇر ئالەمدىن ئۆتكەندىن كېيىنكى تەخت
تالىشىش كۈرىشى 521
- 2 - بۆلۈم ھرات دۆلىتىنىڭ مىڭ سۇلالسى بىلەن
بولغان مۇناسىۋىتى 531
- 3 - بۆلۈم ئۇلغۇبەگنىڭ موغۇلىستانغا بېسىپ كىرىشى
556 ..... مەدەنىيەتى 581
- 4 - بۆلۈم شاھرۇخ ۋە ئۇلغۇبەگ ھۆكۈمرانلىق قىلا
خان دەۋرىدىكى ئوتتۇرا ئاسىيانىڭ ئەقتىساد ۋە
581 ..... مەدەنىيەتى 581

- توقۇزىنجى باب ھۇسەين ، سۇلتان ھۇسەين بايقارا
ۋە تېمۇرىلەر سۇلالسىنىڭ زاۋاللىققا يۈزلىنىشى
605 ..... تۈرۈلۈشى 605
- 1 - بۆلۈم شاھرۇخ ئالەمدىن ئۆتكەندىن كېيىنكى
تەخت تالىشىش كۈرىشى ۋە ئۇلغۇبەگنىڭ ئۇل
تۈرۈلۈشى 605
- 2 - بۆلۈم ھۇسەيننىڭ تېمۇرىلەر ئىمپېرىيەسىنى
قايتا قۇرۇشقا ئۇرۇنۇشى 616
- 3 - بۆلۈم خوراساندىكى تېمۇرنىڭ ئەۋلادى سۇلتان
ھۇسەين بايقارا 632
- 4 - بۆلۈم ھۇسەيننىڭ ۋارىسلەرى ھۆكۈمرانلىق
قىلغان مەزگىلدىكى ئوتتۇرا ئاسىيا 646

- ئۇنىچى باب تېمۇرىلەر سۇلالسىنىڭ مۇنقمەرز
بولۇشى 673
- 1 - بۆلۈم باپۇرنىڭ سەمىھرقەندىنى تالىشىش جېڭى ۋە
ئۇنىڭ مەغلۇپ بولۇشى 673
- 2 - بۆلۈم ئۆزبېكلىرىنىڭ ماۋرائۇنەھەرنى ئىشغال
قىلىپ باپۇرنى قوغلاپ چىقىرىشى 690

- 3 - بۆلۈم باپۇرنىڭ جەنۇبقا يۈرۈش قىلىپ كابۇلنى ئېلىشى 722
- 4 - بۆلۈم ئۆزبېكىلەرنىڭ خوراساننى ئىستېلا قىلىشى 732
- 5 - بۆلۈم باپۇرنىڭ دۆلەتنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنىڭ مەغلۇپ بولۇشى 758
- 6 - بۆلۈم سەئىدخاننىڭ قەشقەرنى تارتىۋېلىشى وە باپۇرنىڭ ھىندىستاننى ئىستېلا قىلىشى 777
- 7 - بۆلۈم 15 - ئەسىرىنىڭ كېيىنكى يېرىمىدىكى ئوتتۇرا ئاسىيانىڭ ئىجتىمائىي ئەھۋالى 801

چوڭ ئىشلار يىلىنامىسى 820
 رۇپ توبىسى - وادىلىتكى ، ئاماسىلار ھۆكۈمرەنلىقى دەۋرىيە شومىڭىزرا ئاسىيانىڭ ھەرقايىسى جايلىرىدا خەلق قورغۇلماقلارى قۇزىلەكتىز كۆنۈرۈلۈپ تۈردى ، بۇ شەران ئەلىمدا سۈزلىشىغان سەلەتلەرنىڭ ئەرمەلەرنىڭ ھۆكۈمرەنلىقىن ئاپىر قولۇلغا ئىلىقى وە قۇزىلەرنىڭ مۇستەقىل مۇلالىسىنى قۇرغۇظىقىدا ئېپايدىلىدۇ .
 شۇڭا ، شەرقى شەران وە ئوتتۇرا ئاسىيانىكى يېرىلىك سەلەتكەن قىزىرغان مۇلالىقىرىنىڭ يارلىقا كېلىش تارىخى ئەرەققىياتىڭ يازىھىرەرلىكى ، ئەزىز ھۆكۈمرەنلىقى يېرىنلىك ئەكتەن ئەتىمىسى شەقى .

1 - بۆلۈم تاھىرمىلار سۇلالسى

بىز ئالدىنچى قىسىدا خالىپە مەشۇشىڭ قول ئامىسىدكى شەران سەلەتكەن بولغان داڭلىق سەركەرە تاھىرمىلار سۇلالسىدا سابق خالىپە كەمسىنى مەغلىپ قىلىپ ، تەختكە چىققانلىقىنى بايان قىلغاندۇق . بىلەن مىلادىيە 821 - يىلى تاھىرى خوراساننىڭ ئەتلىقىغا ئەيتىلىدى . كېيىنكى يىلى (مىلادىيە 822 - يىلى)